

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 89/13

Λουξεμβούργο, 11 Ιουλίου 2013

Απόφαση στην υπόθεση C-521/11
Amazon.com International Sales Inc. κ.λπ. κατά Austro-Mechana
Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte
Gesellschaft mbH

Η άνευ διακρίσεων επιβολή τέλους ιδιωτικής αντιγραφής στην πρώτη πώληση των υποθεμάτων εγγραφής δύναται, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης

Επιπροσθέτως, μπορεί, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να προβλέπεται μαχητό τεκμήριο περί του ότι τα υποθέματα εγγραφής που πωλούνται σε ιδιώτες θα χρησιμοποιηθούν για ιδιωτικούς σκοπούς

Κατά το δίκαιο της Ένωσης¹, τα κράτη μέλη παρέχουν, κατ' αρχήν, στους δημιουργούς, καλλιτέχνες, παραγωγούς και ραδιοτηλεοπτικούς οργανισμούς το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπουν ή να απαγορεύουν την αναπαραγωγή των έργων τους, την εγγραφή σε υπόθεμα των εκτελέσεών τους, των φωνογραφημάτων τους, των ταινιών τους και την υλική ενσωμάτωση των ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών τους. Εντούτοις, τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν εξαιρέσεις ή περιορισμούς των εν λόγω αποκλειστικών δικαιωμάτων. Επομένως, μπορούν να επιτρέπουν, μεταξύ άλλων, την πραγματοποίηση ιδιωτικών αντιγραφών. Πάντως, κράτος μέλος το οποίο έχει κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής πρέπει να μεριμνά ώστε οι κάτοχοι των δικαιωμάτων να λαμβάνουν «δίκαιη αποζημίωση». Η αποζημίωση αυτή αποσκοπεί στην παροχή αντισταθμίματος στους κατόχους των δικαιωμάτων για την αναπαραγωγή των έργων τους ή λοιπών προστατευομένων αντικειμένων η οποία έγινε, χωρίς την άδειά τους.

Στην Αυστρία, η δίκαιη αποζημίωση λαμβάνει τη μορφή τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, η οποία επιβάλλεται κατά την πρώτη πώληση υποθεμάτων εγγραφής κατάλληλων για την αντιγραφή, όπως άγραφων οπτικών δίσκων (CD) και βιντεοδίσκων (DVD), καρτών μνήμης και συσκευών αναπαραγωγής MP3 (τέλος αποκαλούμενο «αμοιβή για αναπαραγωγή επί υποθέματος εγγραφής»).

Η Austro-Mechana, αυστριακή εταιρία συλλογικής διαχείρισης δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ενήγαγε τον όμιλο Amazon ενώπιον του Handelsgericht Wien (εμποροδικείου της Βιέννης, Αυστρία) για την καταβολή της αμοιβής για αναπαραγωγή επί των υποθεμάτων εγγραφής που πωλήθηκαν στην Αυστρία από το 2002 έως το 2004. Αξίωσε ποσόν 1 856 275 ευρώ για το πρώτο εξάμηνο του 2004 και ζήτησε να υποχρεωθεί ο όμιλος Amazon να της παράσχει τα λογιστικά στοιχεία που της είναι απαραίτητα για να προσδιορίσει τα οφειλόμενα για το υπόλοιπο της περιόδου αυτής ποσά. Το εμποροδικείο δέχθηκε το αίτημα παροχής λογιστικών στοιχείων και επιφυλάχθηκε ως προς τη χρηματική απαίτηση. Η απόφαση αυτή επικυρώθηκε κατ' έφεση. Συνεπώς, ο όμιλος Amazon, ο οποίος είναι της γνώμης ότι η αυστριακή αμοιβή για αναπαραγωγή επί υποθέματος εγγραφής αντιβαίνει, για πλείονες λόγους, προς το δίκαιο της Ένωσης, άσκησε, συνεπώς, αναίρεση ενώπιον του Oberster Gerichtshof (Ανώτατο Δικαστήριο, Αυστρία). Το δικαστήριο αυτό ερωτά το Δικαστήριο περί της ερμηνείας των κρίσιμων για την υπόθεση διατάξεων του δικαίου της Ένωσης.

Περί του γεγονότος ότι η αμοιβή για αναπαραγωγή επί υποθέματος εγγραφής επιβάλλεται, στην Αυστρία, άνευ διακρίσεων, στην πρώτη πώληση υποθέματος εγγραφής και υφίσταται η δυνατότητα επιστροφής του σε ορισμένες περιπτώσεις

¹ Οδηγία 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10).

Συναφώς, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι το δίκαιο της Ένωσης δεν παρέχει τη δυνατότητα επιβολής του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η χρήση υποθεμάτων δεν αφορά προδήλως την πραγματοποίηση τέτοιων αντιγραφών. Πάντως, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται σε ένα τέτοιο σύστημα γενικής επιβολής του τέλους με πρόβλεψη δυνατότητας επιστροφής του στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η χρήση δεν αφορά την πραγματοποίηση ιδιωτικών αντιγραφών. Επομένως, απόκειται στο Ανώτατο Δικαστήριο να εξετάσει εν προκειμένω, λαμβανομένων υπόψη των ιδιαίτερων περιστάσεων του αυστριακού συστήματος και των επιβαλλομένων από το δίκαιο της Ένωσης ορίων², αν πρακτικές δυσχέρειες δικαιολογούν το εν λόγω σύστημα χρηματοδότησεως της δίκαιης αποζημιώσεως και αν το δικαίωμα επιστροφής είναι πραγματικό και δεν καθιστά εξαιρετικά δυσχερή την επιστροφή του καταβληθέντος τέλους.

Περί της δυνατότητας υπάρξεως τεκμηρίου της χρήσεως για ιδιωτικούς σκοπούς των υποθεμάτων εγγραφής που πωλούνται σε ιδιώτες

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι μπορεί να προβλέπεται μαχητό τεκμήριο περί του ότι οι ιδιώτες χρησιμοποιούν τα υποθέματα εγγραφής για ιδιωτικούς σκοπούς, καθόσον πληρούνται δύο προϋποθέσεις: i) πρακτικές δυσχέρειες σχετικές με τον καθορισμό του προορισμού για ιδιωτική χρήση των υποθεμάτων πρέπει να δικαιολογούν την πρόβλεψη τέτοιου τεκμηρίου· ii) το εν λόγω τεκμήριο δεν πρέπει να καταλήγει στην επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής σε περιπτώσεις κατά τις οποίες τα υποθέματα αυτά χρησιμοποιούνται προδήλως για μη ιδιωτικούς σκοπούς.

Περί του γεγονότος ότι το ήμισυ των εσόδων που προέρχονται από την αμοιβή για αναπαραγωγή επί υποθέματος εγγραφής δεν καταβάλλεται απευθείας στους δικαιούχους της δίκαιης αποζημιώσεως, αλλά σε οργανισμούς κοινωνικών και πολιτιστικών σκοπών που έχουν ιδρυθεί προς όφελος των δικαιούχων αυτών

Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι, λόγω του γεγονότος αυτού, δεν μπορεί να αποκλείεται το δικαίωμα δίκαιης αποζημιώσεως, ή το τέλος ιδιωτικής αντιγραφής προς χρηματοδότησή της, καθόσον οι οργανισμοί κοινωνικών και πολιτιστικών σκοπών λειτουργούν πράγματι προς όφελος των δικαιούχων και οι λεπτομέρειες λειτουργίας τους δεν δημιουργούν δυσμενείς διακρίσεις, όπερ απόκειται στο Ανώτατο Δικαστήριο να εξετάσει.

Περί του μη συνυπολογισμού ήδη καταβληθέντος σε άλλο κράτος μέλος τέλους ιδιωτικής αντιγραφής

Το Δικαστήριο απαντά ότι η υποχρέωση καταβολής τέλους όπως η αμοιβή για αναπαραγωγή επί υποθέματος εγγραφής δεν μπορεί να αποκλείεται λόγω του ότι ανάλογο τέλος έχει ήδη καταβληθεί σε άλλο κράτος μέλος. Συγκεκριμένα, το πρόσωπο το οποίο έχει προκαταβάλει το τέλος αυτό σε άλλο κράτος μέλος, το οποίο δεν είναι γεωγραφικώς αρμόδιο για την επιβολή του, μπορεί να ζητήσει την επιστροφή του τέλους αυτού, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαίνεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο αναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφασή του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

² Η οδηγία παρατίθεται στην υποσημείωση 1.